

I. Stafecka
05.02.2016.

**Ministru kabineta rīkojuma projekta
„Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas
„Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums
(anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Neskar

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Ministru prezidenta 2018. gada 31. maija rezolūcija Nr. 45/SAN-752, lūgts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) izvērtēt e-pakalpojuma “2018. gada Saeimas vēlēšanu organizēšana” (turpmāk – vēlēšanu e-pakalpojums) nodrošināšanai paredzētos papildu drošības pakalpojumu risinājumus un provizoriskās izmaksas.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Ar Ministru kabineta 2018. gada 26. marta rīkojumu Nr.119k “Par kritiskās infrastruktūras kopumu” tika pieņemts lēmums vēlēšanu organizēšanas un pārvaldības informācijas sistēma Balsis, kas nodrošina vēlēšanu e-pakalpojumu, piešķirt kritiskās infrastruktūras (turpmāk – KI) statusu, kā rezultātā atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 28. jūlija noteikumiem Nr. 442 “Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām”, Ministru kabineta 2010. gada 1. jūnija noteikumiem Nr. 496 “Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas un drošības pasākumu plānošanas un īstenošanas kārtība” un Ministru kabineta 2011. gada 1. februāra noteikumiem Nr. 100 “Informācijas tehnoloģiju kritiskās infrastruktūras drošības pasākumu plānošanas un īstenošanas kārtība” palielinājās drošības prasības vēlēšanu e-pakalpojuma nodrošināšanai. Nemot vērā, ka minētās papildus drošības prasības nav iekļautas 2018. gada 5. janvāra līgumā Nr. CVK/01-2018 starp CVK un SIA “SOAAR” par vēlēšanu e-pakalpojuma nodrošināšanu, lai nodrošinātu vēlēšanu e-pakalpojuma atbilstību papildu drošības prasībām, kā arī ņemot vērā Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas (turpmāk - CERT.LV) 2018.gada 5.jūlija ziņojumā “Par CVK elektroniskās balsu skaitīšanas sistēmu” identificētos riskus, ir

Ministru kabineta rīkojuma projekta „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes ziņojums (anotācija)

DIENESTA VAJADZĪBĀM

NAV KLASIFICĒTS

		paredzēts nodrošināt papildus pasākumus vēlēšanu e-pakalpojuma drošības paaugstināšanai, kuriem ir nepieciešams papildus finansējums 225 786 euro ar 21% PVN. Gadījumā, ja finansējums netiek piešķirts, pastāv paaugstināts risks, ka kiberuzbrukuma gadījumā tiek būtiski kavēti 2018.gada Saeimas vēlēšanu balsu skaitīšanas process, kā rezultātā var tikt radīts būtisks kaitējums Latvijas tēlam kā arī veicināta Latvijas vēlēšanu neuzticēšanās vēlēšanu organizēšanas procesam.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	VARAM, Finanšu ministrija.
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

Projekts šo jomu neskar

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Rādītāji	2018. gads		Turpmākie trīs gadi (euro)				
	saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam	2019. gads		2020. gads		2021. gads
			saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2019. gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020. gadam	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021. gadam
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Budžeta ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0
1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi	0	+225 786	0	0	0	0	0
2.1. valsts pamatbudžets	0	+225 786	0	0	0	0	0

Ministru kabineta rīkojuma projekta „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes ziņojums (anotācija)

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
3. Finanšiālā ietekme	0	-225 786	0	0	0	0	0
3.1. valsts pamatbudžets	0	-225 786	0	0	0	0	0
3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
4. Finanšu līdzekļu papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X	+225 786	X	0	X	0	0
5. Precizēta finanšiālā ietekme		0		0		0	0
5.1. valsts pamatbudžets	X	0	X	0	X	0	0
5.2. speciālais budžets		0		0		0	0
5.3. pašvaldību budžets		0		0		0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā)	SIA "SOAAR" sadarbībā ar Latvijas valsts drošības iestādēm un CERT.LV ir identificējusi kritiskākos papildus pasākumus vēlēšanu e-pakalpojuma drošības paaugstināšanai:						
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins							
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins							
	Nr.	Pasākuma nosaukums	Izmaksas <i>euro bez PVN</i>				
	1.	Vēlēšanu sistēmas un tajā ietvertu visu apakšsistēmu drošības papildinājumi (sistēmas izstrādes darbi) atbilstoši kritiskās infrastruktūras informācijas sistēmu drošības prasībām un vēlēšanu nodrošināšanai paaugstinātu kiberuzbrukuma risku apstākļos:	143 600				
	1.1.	Autentifikācijas drošības paaugstināšana:	85 100				
	1.1.1.	Servera bāzētas autentifikācijas realizācija, sistēmas lietotāju pārvaldības centralizēšana sistēmas blokiem.	25 000				
	1.1.2.	Sistēmas lietotāju divu faktoru autentifikācijas pastiprināšana, OTP (<i>one time password</i>) ieviešana.	17 000				
	1.1.3.	Lietotāju pārvaldības ķēdes	13 000				

Ministru kabineta rīkojuma projekta „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes ziņojums (anotācija)

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

NAV KLASIFICĒTS

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

	minimizēšana, lietotāju pārvaldības deleģēšanas novadiem un pilsētām realizācija.	
1.1.4.	Lokālās sesijas realizācija.	2 000
1.1.5.	Sertifikātu izplatīšanas drošības paaugstināšana.	17 000
1.1.6.	Iecirkņa, novada, pilsētas sistēmas droša izplatīšanas kanāla ieviešana.	5 500
1.1.7.	Sertifikāta obligāta lietošana visos posmos viesiem scenārijiem.	2 000
1.1.8.	Iecirkņa, novada, pilsētas izpildmoduļa parakstīšana.	2 600
1.1.9.	Viena lietotāja servera sesiju skaita ierobežošanas konfigurācija.	1 000
1.2.	Datu papildus šifrēšana:	34 000
1.2.1.	Iecirkņa, novada, pilsētas sistēmas lokālās datubāzes šifrēšana.	7 000
1.2.2.	Kontrolsummu ieviešana vēlēšanu procesu posmos, kontrolsummu pārbaūžu intensificēšana.	5 500
1.2.3.	Slēpta taga ieviešana vēlēšanu zīmju skenējumos.	3 500
1.2.4.	Ārvalstu iecirkņiem jebkura skenera izmantošanai vēlēšanu zīmju skenējumu agrīna ievietošana lokālajā datubāzē.	2 000
1.2.5.	Vēlēšanu zīmju skenējumu šifrēšana lokālajā datu bāzē.	2 500
1.2.6.	Vēlēšanu zīmju skenējumu automātiska augšupielāde un centralizēta apkopošana.	13 500
1.3.	Auditācijas pierakstu paplašināšana, atdalīšana no sistēmas:	14 000
1.3.1.	Auditācijas pierakstu izvietošana uz atsevišķi izdalītas servera iekārtas.	2 700
1.3.2.	Rindas mehānisma realizēšana.	5 500
1.3.3.	Auditācijas pierakstu transformēšana analizējamā, vizuālā formātā ar rīkiem Elastic/Kibana.	5 800
1.4.	Datu, darbību monitorings:	8 500
1.4.1.	Sistēmas telemetrijas paplašināšana - ievietošana datubāzē reālā laikā.	3 500
1.4.2.	Sistēmas telemetrijas datu vizualizācija.	5 000
1.5.	Ārējās ievainojamības skenēšana (Vulnerability Assessment) (turpmāk – VA) rezultātā konstatēto ievainojamību novēršana.	2 000
2.	Vēlēšanu e-pakalpojuma drošības un noturības paaugstināšanas pasākumi:	8 300
2.1.	Sistēmas un datu rezerves kopiju	2 500

Ministru kabineta rīkojuma projekta „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes ziņojums (anotācija)

~~DIENESTA VAJADZĪBĀM~~

DIENESTA VAJADZĪBĀM

		nodrošināšanas pasākumi.	
	2.2.	Sistēmas un lietotāju monitorings.	2 800
	2.3.	Papildus pasākumi, kas tiks identificēti VA skenēšanas rezultātā.	3 000
	3.	Vēlēšanu sistēmas un tajā ietvertu visu apakšsistēmu ieviešanas un pārvaldības administrators.	3 200
	4.	Drošības incidentu speciālists visā vēlēšanu e-pakalpojuma periodā. Risku pārvaldība.	23 500
	4.1.	Risku analīze, pārvaldība drošības aspektos.	12 000
	4.2.	Sistēmas un infrastruktūras papildinājumu, izmaiņu vērtēšana drošības aspektos.	1 500
	4.3.	Papildus drošības testi.	10 000
	5.	Krīzes komunikācijas plāna izstrāde, krīzes komunikācijas vadība.	4 500
	6.	Vēlēšanu sistēmas pakalpojuma produkcijas vides, izstrādes un uzturēšanas vides tehniskās infrastruktūras ārējās ievainojamības skenēšana (VA), t.sk. atkārtota skenēšana.	3 500
7. Amata vietu skaita izmaiņas	Nav.		
8. Cita informācija	Izdevumus sedz no valsts budžeta programmas 02.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.		

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Projekts šo jomu neskar

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

Projekts šo jomu neskar

Ministru kabineta rīkojuma projekta „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes ziņojums (anotācija)

DIENESTA VAJADZĪBĀM

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	VARAM, Finanšu ministrija.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav.

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrs

K. Gerhards

R. Guds, 67026525,
16.07.2018.
rihards.guds@varam.gov.lv

Ministru kabineta rīkojuma projekta „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes ziņojums (anotācija)